

Студијски програм: образовање струковних васпитача за рад у предшколским установама
Назив предмета: Инклузивно предшколско васпитање
Наставник/наставници: др Катарина Томић
Статус предмета: изборни, II семестар
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са стратегијама васпитно образовног процеса у контексту инклузије, специфичностима метода и средстава у раду са децом којој је потребна додатна образовна подршка. Стицање знања и вештина за препознавање, процену и подршку развоју, социјалној и емоционалној подршци деци са сметњама у развоју и њиховим породицама у васпитној групи и друштвеном окружењу. Оспособљавање студената за имплементацију индивидуалног образовног плана кроз активирање потенцијала детета, ослањајући се на јаке стране детета током педагошког рада и уклањању препрека учењу и социјалној партиципацији.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти ће развити позитивне ставове према инклузивном предшколском васпитању. Знаће да препознају децу са потребом за додатном подршком, разумеће и знаће које кораке треба да предузму у давању додатне подршке. Биће оспособљени да прилагоде активности према сметњи коју уоче код детета, неупадљиво и користиће адекватне начине прилагођавања активности индивидуалним потребама и могућностима детета. Биће оспособљени да израде педагошки профил детета и одреде приоритете како би остварили ефикасну праксу у раду са овом децом . Поседоваће неопходне вештине за успешну сарадњу са породицом ове деце како би благовремено утицали на ефикасну рану интервенцију и стимулацију развоја детета коришћењем свих расположивих мера подршке на локалном нивоу у области сва три система: здравственог, социјалног и образовног.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Принципи инклузивног предшколског васпитања и образовања. Социјална прихваћеност и подршка; рана превенција и (ре)хабилитација; принцип индивидуализације; принцип функционалног развијања способности; принцип стимулације и компензације.</p> <p>Водич кроз права деце са сметњама у развоју. Инклузија за предшколце-законски оквир, додатна подршка; услуге из система социјалне, здравствене заштите и образовања. Интерресорна комисија.</p> <p>Развој детета. Примарне и секундарне последице развојне тешкоће на развој и одрастање детета; ризици одрастања детета са тешкоћама; дете са сметњама у развоју у систему социјалне заштите. Родитељство деце са ометеношћу. Место родитеља у инклузивном васпитању. Значај раног откривања, превенције, стимулације и интервенције.</p> <p>Препознавање сметњи у развоју. Класификација функционалних поремећаја. Сензорне сметње: оштећење вида код деце, оштећење слуха. Менталне тешкоће: интелектуалне сметње код деце, аутизам, Даунов синдром. Поремећаји у телесном развоју: церебрална парализа, кифоза, сколиоза и др. Говорно- језички поремећаји, поремећаји у писању, читању и рачунању. Социо-емоционалне тешкоће.</p> <p>Улога васпитача у развоју инклузивне праксе. Индивидуални план подршке; индивидуални образовни план; педагошки профил детета; процена потреба, тешкоћа, снага и подршке; план мера индивидуализације; асистивна технологија. Сарадња са породицом; партнерство установа социјалне и здравствене заштите и предшколске установе ка остварењу инклузивног васпитања.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Студенти ће у васпитним групама, у вртићима, бити практично упућени у стратегије пружања додатне образовне подршке деци; вршиће опсервацију како би препознали врсту и степен развојне сметње; прилагођавање метода, средстава (коришћење асистивне технологије) рада и мера индивидуализације у раду са овом децом. Биће упућени на који начин да обезбеде позитивне интерперсоналне односе, како у васпитној групи, тако и у сарадњи са родитељима/породицом, како би унапредили социјалну партиципацију деце којој је потребна додатна подршка. Студенти ће бити практично обучени да воде педагошку евиденцију у обрасце: педагошки профил, план мера индивидуализације, индивидуални образовни план, евалуацију исхода инклузивног васпитања и образовања ослањањем на мерљиве циљеве.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Митић, М. (ур) (2011). <i>Деца са сметњама у развоју: потребе и подршка</i>. Београд: Републички завод за социјалну заштиту. 2. Церић, Х. Алић, А. (2005). <i>Темељна полазишта инклузивног образовања</i>. Зеница: Хијатус. 3. Врањешевевић, Ј. и др. (2019). <i>Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце. Приручник за васпитаче</i>. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС. 4. Сузић, Н. (2008). <i>Увод у инклузију</i>. Бања Лука: XBS. 5. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом, Службени гласник Републике Србије, бр. 80/2018

6. Ковачевић, А. С. (2016). Друштвена подршка породици деце са сметњама у развоју. У: Симић, Д. (ур.) *Годишњак Факултета политичких наука, година X*, број 15, стр. 161-176. Београд: Факултет политичких наука
7. Правилник о ближним упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање. „Службени гласник РС“ бр. 74/ 2018.
- Допунска:**
1. Радивојевић, Д. и др., (2010): *ВОДИЧ за унапређивање инклузивне образовне праксе*. Београд: Фонд за отворено друштво
 2. Ковачевић, А.С. (2020). Евалуација постојећих мера и услуга намењених породицама деце са сметњама у развоју. У: Весић, З. (ур.) *Социјална политика- Часопис за теорију и праксу социјалне политике и социјалног рад, год 55, бр. 3/2020*. стр. 37-50. Београд: Институт за политичке студије
 3. Жегарац, Н. И др. (2013). *Када нам недеља долази средом- услуге за децу са сметњама у развоју и њихове породице*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет политичких наука.
 4. Ковачевић, А. С. (2020). Процена потреба за пружањем додатне подршке детету са сметњама у развоју у пракси социјалног рада. У: Ђурић, М., Дуканац, В. (ур.) *Зборник радова са међународне конференције Актуелности у логопедији, окупационој терапији и социјалном раду: између традиције и транзиције*, стр. 73-82. Београд: Висока школа социјалног рада и Комора социјалне заштите.
 5. Голубовић, Ш. И др. (2018). *Асистивне технологије*. Нови Сад: Медицински факултет.
 6. Закон о предшколском васпитању и образовању. „Службени гласник РС“. бр. 18/2010, 101/2017, 113/2017, 95/2018, 10/2019, 86/2019, 157/2020, 123/2021 и 129/2021

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Предавања наставника, менторски рад, интерактивни рад у малим групама, посете васпитним групама у вртићима, анализе вођења педагошке документације- педагошког профила и индивидуалног образовног плана, излагање студената уз презентације, дискусије.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испт	-
колоквијум	20	
семинар	20		
презентација/пројекат/практ. рад	20		